

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Po deželnozborskem zasedanju.

I.

Prvo zasedanje novovoljenega deželnega zbora kranjskega je pri kraju in umestno je torej, da sedaj, ko je mogoča končna sodba, kritično pregleđamo delovanje celega zbora in posamičnih strank.

Kakor v prejšnjem dež. zboru, tako so tudi v novem tri stranke in premenilo se je le razmerje glasov med narodno stranko in klerikalno. Narodna stranka je v volilnem boju izgubila, kar je imela mandatov iz kmetijskih občin, pridobila nekaj po mestih, in sedaj šteje klub narodnih poslancev devet članov, dočim je število klerikalnih glasov naraslo na šestnajst.

Klerikalna stranka je prišla kot kvantitativno najmočnejša zmagoslavno v zbornico, trdno uverjena, da bode v njej igrala prvo ulogo in zapovedovala vsem strankam. Koncem zasedanja mora biti pač — drugih mislij.

Konstelacija mej strankami se ni nič premenila. Vse te stranke so ostale ločene druga od druge, držeč se svojih načel in smotrov. Zgodilo se je pač, da se je mej narodno stranko in nemškimi veleposestvom pri nekaterih vprašanjih pokazalo soglasje nasproti klerikalcem. Ali to soglasje je narekoval interes stranke in njenih načel ali pa korist cele dežele.

Ta dva momenta jedino sta provzročila slučajno zblizanje narodne in nemške stranke v našem deželnem zboru in to je bilo zlasti odločilno pri volitvi v deželni odbor. Slišale so se čudne opazke k tej volitvi in čule so se tudi trpke besede s slovenske in nemške strani. Ali vender je vsa stvar tako očitna in naravna, da bolj ne more biti. Veleposestvu je na tem, da imej nje zastopnik kaj upliva na deželni odbor, to je pa jedino mogoče, ako nobena slovenskih strank v njem nima absolutne večine. Ta moment je odločeval pri volitvi pred štirimi leti in je odločeval tudi letos. Pred štirimi leti ni hotela nemška stranka voliti dra. viteza Bleiweisa, ker bi bila z njega izvolitvije dobila narodna stranka v dež. odboru večino. Zato je glasoval

vala za dra. Papeža. Letos je bil iz kurije kmetijskih občin voljen klerikalni dež. odbornik; da je bil voljen še dr. Papež, bi bili on, Povše in glavar Detela odločevali v vseh stvareh po svoje in nemški dež. odbornik bi ne imel nikakega upliva. Da se to ne zgodi je nemška stranka glasovala za tistega kandidata, katerega je postavila narodna stranka, za dra. Tavčarja, in s tem ohranila „status quo“ v dež. odboru. Nemcem je torej lastni interes narekoval voliti člana iz kluba narodnih poslancev in kompromisa prav nič trebalo ni, o njem ni govora, ampak se je le „Slovenec“ sanjalo.

Razen pri volitvi deželnega odbora je narodna stranka samo dvakrat nastopila skupno z nemško stranko, in sicer pri podpori ljubljanskemu gledališču in pri povišanju naklade na direktne davke.

Vprašanje o subvenciji ljubljanskima gledališkima podjetjema je že debata v deželnem zboru temeljito pojasnila in ob jednem osmešila klerikalni nerodni maneuver. Temu in pa pojasnilom v našem listu ni treba ničesar drugega pristaviti, kakor to, da je bil potemtakem nekega slovenskega časnika pomembni „hm — hm“ popolnoma neopravičen.

Malenkostnemu zvišanju deželne naklade na direktne davke so se klerikalci strastno ustavljali. Ni čuda! Obljubovali so svojim volilcem znižanje davkov in naklad mesto tega pa jim prineso koj po prvem zasedanju 2% zvišanje!

Vsi govorniki, ki so govorili v dotični debati, so morali priznati, da so naše deželne finance jako žalostne in da jim ni drugače pomoči nego z zvišanjem doklad prej ali slej. Vprašanje je le, kaj bolj tare davkoplačevalca, — polagano zvišanje ali pa hitro, a tem zdatnejše? Odgovor ni težak. A vzlic temu so se zoperstavljali zvišanju, prav ker presojajo vsako stvar samo iz ozirov na svojo stranko in ker so rabili peska za oči svojih volilcev.

Narodno stranko so pri glasovanju glede zvišanja doklade vodili zgolj stvarni, gospodarski razlogi. Deželna potreščina rase od leta do leta zlasti, zatagadelj, ker so se ljudje po klerikalni agitaciji navadili stopati pred deželni zbor z vsemi mogočimi in nemogočimi prošnjami za podpore. Za primerne rastoče deželne dohodke pa se ni poskrbelo

in ker je z letošnjim letom odpadel državni prispevek okroglih 124.000 gld., naj se tem večji primankljej sedaj pokrije s tem, da se proda deželno imetje v obligacijah in pa delajo novi dolgovi — vse to na ljubo klerikalnim agitatoričnim slepilom! K tej okolnosti pa se pridružuje še druga. Finančni minister je naznanil dež. zboru, da dovoli vlada samo za letos tako visoko doklado na opojne pi-jake, kakoršna se je sklenila, v bodoče pa da na to ni računati. Vsled tega vladnega naznanila je gotovo, da bode prihodeje leto primankljej še izdatno večji nego letos in da bi se morale naklade povišati za več nego 2 odstotka. Da bi to ne bilo potrebno, da se naklade ne povišajo hkrati preveč, je napotilo narodno stranko in Nemce, da so se odločili za zvišanje že v letošnjem letu. Sicer pa znaša vsa višja doklada okroglih 30.000 gld., torej primeroma majhno svoto in še te bode polovico plačala Ljubljana, vsa druga dežela pa bo skupaj morala plačati samo 15.000 gld.!

Saj so priznavali tudi klerikalci po svojem vodji, da je povišanje prej ali slej neizogibno potrebno, in letos so se mu ustavljali le iz strahu pred volilci. Narodna stranka pa ni imela povoda upoštevati ta strah, nje dolžnost je ozirati se na interese cele dežele in skrbeti za njeno socijalno gospodarstvo. Zato je tudi morala glasovati za zvišanje naklade že letos. Iz tega je ravidno, da politični razlogi niso pri tem glasovanju nič uplivali na skupno postopanje narodnih in nemških poslancev.

Mej politično-zanimive dogodbe se sme šteti tudi vzprejetje Pfeiferjevega predloga glede legalizacije. Predlog je obveljal, ker so klerikalcem priskočili nekateri nemški poslanci, mej njimi tudi taki, ki so svoj čas temu predlogu nasprotovali. Pri tem jih niso vodili stvarni razlogi nego le želja, narediti konec grdi in ljudstvo razburjajoči agitaciji klerikalne stranke.

Samostojnost strank pokazala se je pa zopet pri razpravi zastran železniške proge čez Ljubelj na Loko, ko so za resolucijo v tem smislu glasovali narodni in klerikalni poslanci, proti njej pa vsi nemški poslanci s klerikalnim Ažmanom vred.

Listek.

Berič.

„Berič — hudič! . . .“
Nárd. pr.

Bilo je preteklo jesen in sredi meseca septembra. Neki najlepši večer povrnila sva se s prijateljem prof. dr. Kvedrom s kratkega sprehoda. Oh, tako čudovito krasno dvigale so se kamniške gore pred nama . . .

„Brate, kako težko bodem pogrešal te naše gore, katerim ni vrste! — Treba bode daleč, daleč za poklicem na jug v šolo. Napraviva jutri za slovó pod temi gorami pošteno pot od jutra do večera. Današnji večer obeča jasno jutro. In zvečer se porneva z vlakom za Savo domu“ svetuje profesor.

Brez premišljevanja ali celo ugovora razgrneva potrebno karto po mizi, zariševa sporazumno pota in se razideva, želeč si sladak počitek.

In drugi dan? Kako je bil lep in kako je nepozaben za mene na strani prijatelja — brata po idejalu in značaju! Koliko nas je bilo za časa mladosti in s kakšnimi idejali in nameni za narod naš in njegovo blagost?! In koliko nas je ostalo in se rešilo? Malo. le malo! In mei tistimi redkimi ie

ostal prijatelj Kveder: „Trd in neizprosen, mož jeklen . . .“ Dosegla sicer nisva dosti; pošteno pa živiva in, kar moreva, tudi delava. No, kaj sva vse oživela na tej poti iz preteklosti, kaj sva vse obsojala v sedanjosti in kaj, kaj vse želela in sanjala o bodočnosti naši . . .! Opoldne sva počila in se okrepčala v gostilni ob cesarski cesti. Od tam nama je kazala karta kolodvor in pota preko zelenega pogorja in zagorja.

Spet se zabesediva v naše narodne in domače razmere, da niti zapazila nisva, kedaj so se nad nama zbrali črni, plohisti oblaki; stoprav posamezne debele kaplje opomnile so naju na to nevarnost. Sreča, da je bila blizu pogorska koč in v njej dobri ljudje, kjer sva vedrila skoraj dve uri. Nevihta se je spreletela . . .

Ali kar prestrašim se, ko pogledam na uro videč, da se je dan že tako močno nagnil.

„Doktor, do vlaka nama bode prela. Celo uro šteješ do Z. in skoraj toliko hodiš na postajo. V Z. sem zvan. Tam pri Županovih poprosiva, da naju potegnejo na kolodvor. Če bode sploh mogoče vjeti mašino.“

Veter se je zasukal in pretilo je novo nevreme. In midva sva svoje korake podvajala tako, da sva nrei nezo sem unal stala pred županom.

„Jej, jej, kaj vidim? Moj stari znanec g. D.! Veseli me, veseli!“

„Ni časa za dolga besede. Potegnite naju na kolodvor; z vlakom tem je treba domu.“

„Ne bode nič, nič. Pred nosom bi Vama odžvižgal. In pri vsej sreči ni konj za zdaj. Vse prepozno! In kaj za to, kaj za to? Pri meni prenočita. In kako sem Vas vesel!“

„Župan, pri Vas je nevarno prenočevati. Poslali bi naju spat na takšno prnico, kakor tistega beriča Straha. Ne bode nič, ha, ha!“

„Jèh, jèh! Kaj še pomnite prnico in beriča? E Strah je že dolgo v krtovi deželi in dalje doli mej brati svojimi, kjer je jok in stok in škripanje z zobmi“, govori veselo župan in pristavi zvedavo: „Tega gosp. pa ni še bilo pri nas, ali kali?“

„To je moj prijatelj g. dr. Kveder in to je g. Štor, župan, načelnik, predsednik itd. itd.“ nasprotno predstavljam.

„No, čudni ljudje morajo tukaj biti, da si zbirajo štore za župane“, meni profesor.

„Počas, g. doktor! In vender niso tako čudni, da bi kvedre povzdigovali v doktorja; še spodaj, kjer hodimo, od čevljev smo jih odpravili.“

„Pokoriva se osodi in ostaniva, sili doktor,

To so bile prilike, ko so posamične stranke prišle mej seboj navskriž, a te prilike so dokazale, da so se stranke mej seboj vezale le od slučaja do slučaja na podlagi kongruentnih teženj.

Goriški deželni zbor.

Iz Gorice 14. februvarja.

Deželni zbor je bil zaključen v sredo večer; v ponedeljek, torek in sredo je imel po jedno sejo in kar „mit Dampf“ rešil celo vrsto nujnih vprašanj. V jedni seji je bilo na dnevnem redu kar 32 točk brez interelacij in samostalnih nujnih predlogov.

Seja v torek je bila zelo značilna. Slovenski poslanci so stavili dva nujna predloga za resoluciji o predelski in vipavski železnici. Prvi predlog je bil soglasno sprejet. Pri predlogu o vipavski železnici se je pa oglasil dr. Venuti in predlagal, naj se predlog izroči peticijskemu odseku, kateri naj ga do naslednje seje popolni s tem, da izreče tudi nujno potrebo parnega tramvaja od Gorice v Furlanijo. Venuti je trdil očitno neresnico, češ, da vipavska železnica se je vedno vezala s tramvajem, da treba tudi zdaj to zvezo pustiti. Resnica je, da se je devalo vedno v zvezo vipavsko in furlansko železnico; ali druga že teče, dasi je pasivna, pava pa visi še v zraku. — Furlani sami niso navdušeni za označeni tramvaj, ker se nikdar ne obnese, kajti med Gorico in Furlanijo ni in ne bo nikdar pravega prometa. Zato so tudi Slovenci tramvaju nasprotniki; zlasti pa nočemo, da bi se ta tramvaj postavljaj v zvezo z vipavsko železnico. Zato so se protivili Venutijevemu predlogu. Toda pri glasovanju so zmagali Lah s pomočjo — nadškofa, dasi je ta prej obljubil, da bo glasoval za predlog slov. poslancev. Dal se je prepričati po starem lisjaku, da bi ne bilo pravično, ako bi glasoval za Slovence proti Lahom. — Drugi predlog je torej padel. Peticijski odsek se ni mogel posvetovati o njem, ker Slovenci se niso hoteli udeležiti seje.

V isti seji je bilo dovoljeno 15.000 gl. za skladovno cesto od Kanala do tolminske meje na levem bregu Soče in 10.000 gl. za razne ceste v slov. delu dežele. S tem bodo naši cestni odbori jako zadovoljni, zlasti kanalski.

V zadnji seji je bil prav važen nujni predlog dr. Tume in tov. proti pogodbi z Ogersko; dr. Tuma je jako lepo utemeljeval svoj predlog, ki je bil naposled soglasno sprejet. — Z glasovi Slovencev in nadškofa je pa bil sprejet predlog, s katerim se poziva deželni odbor, naj prouči obstoječe razmere glede napravljjanja in vzdrževanja ljudskih šol in predloži v prihodnjem zasedanju načrt zakona, ki uredi te razmere med občinami, okraji in deželo. Lah ne marajo za tako uredbo, a Slovenci jo zahtevajo od leta do leta. Dr. Gregorčič je podal še več predlogov, ki so zahtevali deželni šolski zalog, mesto okrajnih.

Sinoči so imeli naši poslanci banket. Kako so ga sproveli, ne vem.

Vsekako morem reči, da naši poslanci so lahko zadovoljni s končano sesijo. Več o priliki.

V Ljubljani, 15. februvarja.

V dolnjeavstrijskem deželnem zboru ni seje brez škandala. To je pač najboljši dokaz, kakšna je tista nemška kultura, s katero se tako radi Nemci povsod ponašajo. Predvčeraj se je razpravljalo o neki resoluciji zastran ogerske nagodbe. Dr. Lueger je bil pri tem napadel Ogersko. Vsebinsi njegovega govora se ne da ničesar oporekati, a oblika je pa bila taka, da ne spada v parlament. Ko se je resolucija vzprejela, je nekdo malo zažvigal na galeriji, to je pa povzročilo velik škandal v zbornici in na galeriji. Protisemitski poslanci so kričali, da sta to storila dva svinjska ogerska žida. Na galeriji so dva žida potisnili skozi vrata. Ko je predsednik hotel galerijo izprazniti, so pa protisemite kričali, da se zaradi dveh svinjskih židov ne smejo drugi ljudje goniti z galerije. Hrup je bil tak, da je deželni maršal moral sejo zaključiti.

Gorenjeavstrijski deželni zbor je odklonil prošnjo celjskega „Studentenheima“ za podporo. Za podporo so glasovali liberalci, nemški nacionalci in pa dva konservativca. Drugi konservativci so pa glasovali proti podpori in sicer ne toliko zaradi tega, ker je zavod naperjen proti Slovincem, kakor zaradi tega, ker se nemški Celjani jim ne zde dovolj dobri katoličani. Ko bi bili dobili Celjani za svoj „Studentenheim“ duhovsko vodstvo, ali vsaj v prošnji naglasili, da mislijo to storiti, pa bi jim podpora gorenjeavstrijskega deželnega zbora ne bila odšla. Poročevalec opat Baumgartner je naglašal, da slovenska gimnazija v Celju celjskemu nemštvu ni škodovala, to je pa storil največ le zaradi tega, da je opravičil glasovanje nemške konservativne stranke za celjsko postavko.

Rusija in Bolgarija. Sprava mej Rusijo in Bolgarijo bode, kakor se kaže, popolna, četudi nekateri katoliški listi hočejo dokazati, da baš Rusija v kratkem Koburžana spravi iz Bolgarije. Neki dunajski list je pisal, da bode Rusija sama prezirala kneza Ferdinanda zaradi njegove neznačajnosti, ker je dal popravlaviti svojega sina. Ta list pač razmer prav nič ne pozna. Vse ruske carinje so se dale popravlaviti, a vendar zaradi tega v Rusiji niso prezirali niti njih niti njih starišev, ki so v popravlavljenje privolili. Da pa bolgarski narod temu veliko važnost pripisuje, je vidno in tega, da je bil vsprejel v svojo ustavo, da morajo bolgarski knezi izzimši prvega biti pravoslavni. Stambulov je pozneje pač bil to določbo odpravil iz ustave, pa s tacimi sredstvi, da se o njih postavnosti niti govoriti ne more. V Bolgariji ravno tako kakor v Rusiji smatrajo pravoslavje za del slovanske narodnosti. Jedino Petkova stranka (Stambulovci) so drugačnega mnenja, a ta stranka med narodom nima zaslombe in je za Bolgarijo to, kot so nemški liberalci za Avstrijo. — Knez Ferdinand pojde tudi k carjevemu kronanju v Moskvo. Spremljala ga bode ministerski predsednik Stojilov in pa predsednik sobranja Teodorov.

Stališče francoske vlade je popolnoma omajano. Zmernorepublikanski listi pišejo, da je vlada mrtva, sedaj gre že le za to, da se mrlič odpravi. Mnogo vladi škoduje to, ker se je pokazalo, da tudi

v njenih vrstah ni brez korupcije. Kdor hoče proti drugim z vso strogostjo postopati, mora sam biti čist. O sedanjem učnem ministru se je izvedelo, da je on, ko je bil še senator, pisal neko pismo ravnatelju državnih železnic, v katerem je zahteval, da se preskrbita njemu in še nekemu drugemu senatorju dobro plačani mesti upravnih svetnikov pri železnicah. Vladni nasprotniki bodo gotovo to spravili pred zbornico. V radikalnih krogih pa sedaj vlada velika razburjenost proti senatu, ter je začel boj proti vladi. Radikalni listi zahtevajo, da se odpravi senat.

Angleški parlament se bode bavil z raznimi socijalnimi vprašanji, kakor je posneti iz prestolnega govora. Tako se bodo mu predložile neke naredbe za zboljšanje stanja kmetijskega stanu. Tudi z irskim vprašanjem se bode parlament pečal. Napovedana je neka irska agrarna predloga. Ta stvar je gotovo važna in težka, a ni gotovo, da bi sedanja konservativna večina kaj posebnega sklenila v tem oziru. Delavsko vprašanje bode tudi predmet parlamentarnim razpravam. Pred vsem se misli zakonito razširiti odgovornost podjetnikov za varnost delavcev. V tem oziru je še v Angliji marsikaj želeto. Predložil se bode pa parlamentu zakon, kateri bode zabranjeval priseljevanje tujih delavcev v Angijo. Tak zakon žele angleški delavci, ker prihod tujih delavcev neugodno upliva na delavske plače. Tak zakon bi bil morda umesten tudi v Avstriji, kjer zlasti italijanski zidarji domačine odrivajo.

Stavbarske študije o priliki ljubljanskega potresa 1895. I.

V soboto t. m. je predaval v avstrijskem društvu inženjerov in arhitektov na Dunaji c. kr. višji inženjer g. Adalbert Stradal o ljubljanskem potresu. Primerjal ga je z drugimi hudimi potresi, posebno z zagrebškim. Namen predavanja je bilo razmotrivanje racionelnega zidanja, kateremu potresi kolikor možno malo škodujejo. V boljše razumevanje svojega predavanja je razložil na ogled več slik poškodovanih objektov in prerezov zemeljske skorje ljubljanskega polja. Koncem predavanja je pokazal gosp. predavatelj več svetloposov iz za časa ljubljanskega in zagrebškega potresa.

Gospod Stradal loči svoje predavanje na dva dela:

1.) Preiskavanje onih moči in sil, katere se pojavljajo pri potresih in škodujejo raznim stavbam.

2.) Razna sredstva in določbe, po katerih je zidati stavbe, da se kolikor mogoče dobro ubranijo slabim uplivom potresa.

K prvemu delu svojega predavanja omenja g. Stradal, da je bila naloga preiskujočih inženjerov v Ljubljani dvojna: preiskava poškodovanih stavb glede škode po potresu in stavba barak za provizorična stanovanja.

Preiskava škode je bila jako težka, ker od zunaj iste skoraj ni bilo opaziti. Vender se je opazovala od zunaj smer sunka, lega in oblika stavbe in fizična posebnost sveta, na katerem stoji stavba.

Dalje v prilogi.

„g. župan Štor mi je všeč. Povedati nama pa mora, kako je prenočil na prnici beriča Straha. Veljaj!“

* * *

Ože župan opravi, kar le hitro mogoče, svoje stvari za zvečer in jutri zjutraj; potem prisede k nama:

„Dvakrat deset let je, odkar se z g. D. poznavam, kaj ne da? Vi veste, kako sem jaz pričel delo in boj za svoj obstanek. Ko sem v te kraje prišel, nisem prinesel seboj ničesar drugzega, nego dobro zamesene možgane, čvrste mišice in nekaj očetovih nauk. Matere svoje nisem nikdar poznal. Bog jej daj dobro!“

Srečo sem pa imel srečo. In brez te tako ni ničesar na tem svetu! O začetku sem srečno služil in zaslužil in potlej se pa oženil in to tudi po sreči.

In to v kratkem! Bratenec me povabi za druga na ženitev. In jaz grem. Nevesta je imela za družico svojo sestro — dekle, katero mi je koj skozi oči v srce zlezlo; bila je kakor mleko in mak, in to vse prav razdeljeno.

Ko smo se za poroko napravljali, je nevesta kar tulila. Ne vem ali zares, ali zavoljo lepšega. Družica, sestra njena, je pa stala pred njo vedra kakor nebo po gromu in tresku. In zavrtela se je na jedni nogi in tolažila, smeječ se, tulečo sestro-nevesto:

„Beži, beži, kaj tuiš? Boga zahvali, da si ga dobila!“

„Ali bi ti Boga hvalila za moža?“

„Bi, bi! In še kako!“

„In tudi, če bi mene vzela in dobila?“

In poredno me pogleda in premeri — Vesta, jaz nisem bil zares štor, le za štora se pišem — in pristavi: „Pri tebi bi se pa že premislila...“

In ta je zdaj moja gospodinja. Vzela sva se in pričela malo obrt z gostilno. Moj Bog, mlad človek, zdrav in podjeten, gleda vedno in povsod, da kakšen krajcar vjame. Delala sva prav pošteno in tudi ne brez prida. Le čez uro smo večkrat potegnili in pri tem za izgovor malo uro nazaj porinili ali pa ustavili. Ali tega greha niso zvedli na glavarstvu, dokler nisem do smrti razžalil našega gospoda beriča Straha.

In kakšen je bil ta berič Strah? Vi ste ga poznali, g. D. Nekdanjega ljubljanskega „bettelfogta“ postavili bi še na oltar; in naš je bil pa prestrašan za proso in turšico. Ljudje pravijo, da je bilo za njega časov komaj pol toliko vran in vrabcev po posejanih njivah. Dolga suknja je opletala na suhem možu ob koščene, zakrivljene noge, kakor bi jo veter na kolu zibal; posebe je skrbel za hlače, katere je vedno skrbno do podmečja zavihaval. Dolgi obraz še z daljšim višnjevo zdejim nosom je bil precej ogle-

štan in obrit in tudi primeren temu dostojanstvu. Svojo cesarsko kapo je le v največji sili razkrival; najbrže se je bal, da bi mu kak paglavec preštel na hitrem nekaj ostalih ščetinastih las ali kali? — Ob strani je nosil strašansko malho, takšno, da bi bil lahko celo pisarno s sodcem vred v njo zmašil.

In zakaj?

Veste, tiste čase so bili še blaženi časi za gospode beriče. Slabše se ti je godilo, če si se kakšnemu zameril, kakor zdaj sodniku ali celo svetniku. Kadar je naš Strah raznašal za dobro plačilo kante, sodbe, opomine itd. opravljal je ob enem po strani za denar, kokoši, klobase, šilo žganja tudi druge usmiljene posle: pisal in nosil je pisma, dajal svete in tudi kaj „prestavil“...

„Oh g. Strah sam Bog Vas je prinesel. Andrej je v Veroni zbolel. Pisati mu je treba, in denarja priloživa, kar zmorem. Revež! Prej se malo okrepčajte. Danko sem skuhala in tukaj je steklenica pravega bezgovca prav za zdravje...“

„Napišem, napišem in ponesem. Ali to le spravim v torbo. Božjih darov se ne branim. Pri sosedovih so cel želodec postavili pred-me; polovica je tu notri“. In smuk z bezgovcem in danko v velikansko malho.

No, temu gospodu sam se jaz zameril, grozovito zameril. In kako? Nekoč me kličejo na sodništvo.

lotranji deli so se preiskavali natančno, posebno azljivo pa prilagodbe to so adaptacije.

Na podlagi teh preiskav so glavne škode ledeče:

Ločitev glavnih od postranskih zidov, izbojenje zidov, podrtine, posebno pri dimnikih, kateri o s svojim padcem prodrli tudi večkrat strop. Svodi so se ali podrli, ali pa so dobili razpokline. Moči potresa priča tudi to, da so se po nekod tudi potrgale železne vezi. Prosto noseče stopnjice so tudi hudo poškodovane. To so namreč take stopnjice, ki so na jedni strani vzdane na drugi pa nimajo nikakoršne opore (Freitragende Treppe.) Strehe so precej poškodovane, ker so dimniki na nje padali. Na hišah so odprtine, okna in vrata še najmanj poškodovana. Pozemeljske stavbe, plinovod, vodovod, kanalizacija in tudi kleti niso nič trpele. Jedina poškodba na kanalizaciji je bila ta, da je počil betoniran kanal na Cojzovem grabnu. To se je opazovalo pri vseh hudih potresih.

Sploh so poškodovane največ stare stavbe, ampak ne morda radi starosti, pač pa radi slabe konstrukcije, slabega materiala in posebno radi slabih prilagodb. V večih slučajih so bile hiše v pravem pomenu zmašene iz najslabjega materiala. Posebno prilagodbe so izvršene jako površno. Najti je bilo po 3 vstricne do 10 cm široke stare razpoke, katere so bile z lesom zagojzdeno in potem zamazane. Glavni zidovi so prešibki. Ne samo, da so zidovi iz slabega in hydroskopičnega golovškega kamenja, ampak najti je po njih veliko praznih jam in lukenj, katere so včasih izpolnjene z ilovico in slabim šodrom. Jako čudno je tudi to, da je zid v zgoranjih nadstropjih velikokrat debelejši, nego pa v pritličji in podzemlji. Pregrade (Scheidemauern) stoje navadno na lesenih tramovih. Dimniki so jako neracionelno zidani; dolgi, spodaj šibki zgoraj pa radi velike glave jako masivni, vrhu tega pa brez vsake opore. Oni dimniki, ki se niso podrli, imajo vertikalne razpoke in so večkrat zaobrnjeni. Dimniške cevi so navadno vodoravno izpeljane, kar slabi zidovje in onemogočuje dobro snaženje dimnika. Značilne za slabo zidanje so tudi lesene vezi, katere so seveda že popolnoma strohnele. Take strohnele vezi so dobili na stolpih sv. Jakoba cerkve prav pod uro. Največja napaka in prava nesreča za Ljubljano o priliki potresa pa so podstrešna stanovanja. Radi jako površne konstrukcije teh stanovanj se je o potresu skoraj vse podrlo, in zato je bilo toliko ubožnejših ljudi potem brez strehe. Želeti je le, da bi se podstrešna stanovanja opustila oziroma prepovedala, kar se je po drugih mestih že izdavno zgodilo. Kar se tiče svodov, so isti tudi iz slabega materiala napravljeni, in zato se jih je posebno nizkih tudi več podrlo. Stropom je škodovalo posebno tam, kjer so v enem nadstropju nejednakomerno napravljeni (na pr. svodi in leseni stropi skupaj).

Vsi ti stavbeni nedostatkoli so se opazovali tudi v Zagrebu po potresu. Zagrebški potres je bil sicer nekaj hujši, nego pa ljubljanski, vendar ni napravil toliko škoda.

Po teh opazkah opisuje govornik način zidanja v potresnih krajih. Najprej pravi, da se čuti po-

tres v zgorenjih delih stavb močnejše, nego pa v pritličji. Močnost sunka v pritličji in zgoraj ima razmerje 1:43 do 1:52. Ker ima potres tako vandaličen značaj, so začeli po krajih, kakor n. pr. na Japonskem, kjer imajo vsakih 40 let hude potrese, sestavljati posebne stavbinske rede.*) Glavne poteze teh „potresnih“ stavbinskih redov so sledeče:

Zida se ali prav močno ali pa lahko. Ker pri nas radi hude zime ne moremo lahko zidati, treba je torej močnih stavb. Stavbinski svet mora biti enakomeren in trden. Najbolje je, da ga določajo posebne komisije zvedencev. Umestno je tudi, da se na fizično posebnost stavbenega sveta ozira pri regulaciji mesta. Najbolji stavbeni svet je na skali, slab na ilovnatem in naplavljenem svetu in najslabši tam, ker neha naplavljeni svet in prične skala. To se je opazovalo pri vseh potresih in tudi pri ljubljanskem pri Vodicah, kjer prehaja naplavljeni svet ljubljanskega polja v skalo. Na teh krajih imajo zemeljski valovi največjo moč, kakor n. pr. morski valovi, ko se zaletavajo ob pečine. Nadalje naj temeljni zidovi stavbe sezajo globoko v zemljo. Posebno naj se pazi na to, da so dovelj močni in so zidani zdržema. Svodi naj bodo visoki in dobro zvezani. Napravljajo naj se k večjemu v pritličji, višje so bolji leseni ali pa leseni in železni stropi. (Traversentrammdecken), ker so jako elastični in lahko pretrpe tudi močnejše sunke. Odprtine (okna) se ne smejo vrstiti jedna nad drugo, ker potem je zid veliko bolj trden. Tej opazki se poslušalci jako začudijo, ker ta razporedba odprtini in arhitektonično upravičena. Predavatelj pravi, da se po krajih, kjer so gosti in hudi potresi, res tako zida. Celo „potresne“ kožuhe imajo. Žepi teh kožuhov so napolnjeni vedno z jedjo in pijačo in ti kožuhi vise pripravljeni na vratih. O potresu skoči stanovnik po kožuh in zbeži z njim na prosto. Omenja tudi „potresnih“ lučij, katere pri potresu ugasnejo, da se tako odvrne nesreča ognja. Vseh teh naprav Ljubljancanom seveda ni treba, kajti te rabijo samo po krajih, kjer imajo potres vedno in vedno. Na dalje morajo biti dimniki pripravno zidani in dobro podprti. Najbolji so železni. Strehe naj bodo nizke, močne in dobro pritrjene; posebno strešna opeka mora biti dobro pritrjena. Najbolje so železno konstruirane strehe, katere dandanes niso več tako drage. Jedina napaka železnih streh je ta, da so poleti jako vroče. Paziti je posebno na dobro napravljanje slemen. Stavbe naj ne bodo previsoke, balkoni majhni, stopnjice trdne in nikakor na prosto noseče. Stavbeni material mora biti trden in enakomeren. Pri zidovju je posebno na vogalih paziti na enakomernost. Stavbeni plani, posebno oni javnih zgradb, naj se pridobijo potom konkurence.

Konečno omenja govornik novi francoski način zidanja, system Cottancin, kateri je do sedaj sploh najboljši. Podoben je systemu Monier. Po systemu Cottancinovem se cela stavba s stropom vred tako rekoč vlije (Gussmauerwerk). Napravi se namreč najprej ogrodje iz železne žice in iz travers, in na to se potem vlije navadni beton. Tako zidovje je trdno kakor kamen in izvanredno elastično, in

*) Zgodovina pripoveduje, da so bili v Ljubljani vsakih 200 let močnejši potresi.

zato jako pripravno za stavbe v potresnih krajih. Želeti je le, da bi se Ljubljancani kolikor mogoče veliko poslužili tega čisto novega systema.

K sklepu pravi g. Stradal, da bode hitro napredujoča inženirska umetnost premagala vse težkoče in zidala take stavbe, ki bodo kos vsem elementarnim katastrofom. Zbor je poslušal z vidnim zanimanjem predavanja g. višjega inženerja in mu izrazil priznanje na njega temeljiti študiji z burnim ploskanjem. R. Z.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. februarja.

— (Osebna vest.) Dež. predsednik baron Hein se je včeraj za nekaj dnij odpeljal na Dunaj.

— (Klerikalna doslednost.) Neštevilnokrat se je že slišalo in čitalo zatrjevanje, da je le tist dober Slovenec in resničen rodoljub, kdor je dober katoličan, da slab katoličan sploh ne more biti resnično naroden. S tem so torej klerikalci trdili, da je narodno mišljenje posledica verskega mišljenja. Mi smo ta nazor vedno pobijali, nismo pa pričakovali, da nam pride kdaj na pomoč sam „Slovenec“. Zgodilo se je tudi to. Govoreč o prestopu princa Borisa k pravoslavju je „Slovenec“ zapisal tudi naslednje besede: „Dinastija Koburg mogla bi biti narodna dinastija, če tudi ni pravoslavna. Narodni značaj bi dobila od vzajemnega čutstva z narodom za njegovo slobodo, kulturo in velikost, — ali ne od vere. In ako postane pravoslavna, lahko bo delala na škodo narodu, kakor je delal pravoslavni kralj Milan v Srbiji proti mišljenju svojega naroda“. Kar je „Slovenec“ tu zapisal je gola resnica, velja pa v isti meri kakor za Bolgarsko, tudi za Kranjsko. Tudi kdor je slab katolik, je lahko dober narodnjak, ako ga veže z narodom vzajemno čutstvo za narodovo slobodo, kulturo in velikost, in tudi kdor je dober katolik, more biti slab narodnjak in lahko dela na škodo naroda, kar dokazuje ne samo razkralj Milan nego tudi ekselencia dr. Missia.

— (Repertoire slovenskega gledališča.) Današnja premijera romantičnega igrokaza „Precijoza“ zasluži obče zanimanje in je pričakovati dobrega obiska.

— („Sokolova“ maskarada) bo prva veselica v Ljubljani pri električni razsvetljavi. Parni stroj v baraki pred „Narodnim domom“ se vrlo obnaša, v pondeljek bo pa v telovadnici prvi poskus z lučjo. Elektrotehnika je v zadnjem času toliko napredovala, da se nam ni treba bati kekega izjalovljenja, posebno, ker imamo dva motorja. Električna razsvetljava je torej zagotovljena za „Sokolovo“ maskarado, ki obeta biti sijajna; nova razsvetljava bo že itak veliko privlačno silo „Sokolove“ maskarade še povišala. — „Planinski piparji“ so naznanili odboru, da se udeležijo maskarade v veliki skupini. — „Kaj in kako — o tem molče kakor grobovi. Iz „Kroparjev“ smo pa le toliko spravili, da jih bo 6 in 1 harmonika, vse skupaj pa pod vodstvom nekega Lavoslava Beriškega po domače Rejgelca, ki se je včasih — davno je že tega — potegoval za čast nočnega čuvaja v Kropi. Brez dvoma bodo pa tudi „biciklisti na konjih“ po

„Herr-rajn! Gospoda sodnika ni, pridite drugič!“ se začere Strah na mene, sedeč pri sodnikovi mizi. Zunaj srečam znanca, ki je imel klic, kakor jaz. Jaz mu povem, da ne opravi ničesar, ker se danes samo berič notri dere. G. sodec je moral na komisijon.

„Kaj, kaj naš gospod, moj gospod je vam berič“ raglja za nama na vsa usta škrbasta gospa Strahulja. „No, to si zapomnim! Poznam vas dobro, télo hribovsko...!“ In poznala me je dobro baba in pokoril sem se še boljše za ta beriški greh.

Čez nekaj dni dobim povabilo na glavarstvo, ker sem predolgo točil; posvarili so me. Drugi teden pride spet povabilo, tako tretji, četrti; vselej me višje kaznujeje. Petič mi pa zagroze, da mi vzamejo patent. Kmalu sem prišel na sled, da vse to dela naravnost ali po volunih gospod berič Strah. Le čakaj ti si lisjak in jaz sem lisica; srečava se. In dvakrat bolj sem bil prijazen z njim.

Neki mrzel večer me Strah za Vrhom preide.

„Kam pa kam ljubi gosp. Strah; pozno je in mraz?“

„Hitim, da pridem za časa na železnico.“

„Veste kaj, g. Strah, vi ste trudni in mi Vas imam radi. Pojte z mano, prostora imam dosti in na prnico Vas položim.“

„No, no, pa imate zares prav“ — — —

Hrvatsko starino postavim na mizo in poleg pleče, da je bilo slano za sto cigánov. Za Hrvatom prinesem in silim Bržanko in potem Ogra in prekuhanó vino z rumom. Mož je metal in zlival v sebe, da mi je bilo strašno veselje.

Prišla je deseta ura; do te ure smo smeli točiti.

„Gospod Strah Vi ste cesarski mož in gospod in popotnik. Ostanite in lahko ostanete tukaj, dokler se Vam ljubi; tukaj Tone Vam je v družbo in Vas spremi na prnico. Tega le droženca si pa le še privoščite.“

„Droženec, droženec — ta se prileže, prileže in pogreje! Lahko noč!“ pravi zapletuj z jezikom Strah, glava mu leze na grudi in oči so kar na špilah.

— — — — —

In zjutraj? Steklenica-rogatica stala je skoraj prazna na mizi in ob mizi stoli na vse križe. Hlapec Tone mi vošči hudomušno „dobro jutro“, češ, vse je šlo, kakor ste namignili. Trd je bil, kakor kanon. Položil sem ga v listje in še malo povaljal po listju in mu listje namašil za srajco in blačnice in ga nazaj položil na prnico. Ha, ha... „Tri sto magazinov. Kaj ste storili z mano? V listje ste me postlali in ne na prnico. No, no...“

penil se je kakor iz neba Strah pred nama. Bil je

razkrit in njegova suknja v vseh mogočih gubah. Vse je pričalo, da je izlezel izpod listja v hlevu.

„Kaj pa se je zgodilo, g. Strah? Za Vas smo zakurili peč v gornji sobi in dobro prnico prehlali. Kam Vas je zavlekel ta Tone. Napil se je in Vas zapeljal v svoje ležišče. Ti nepridiprav, in takega g o s p o d a v hlev.“

„Vi ste me o oljufali in Vi bodele odgovarjali. Jaz sem cesarski mož!“

„E kaj pa je še cesarskega na Vas?“

Strah mahne proti glavi z roko hoteč pokazati: Kaj ne vidite te kape!“

Ali bil je odkrit. Iskali smo in našli nekaj kapi podobnega pri sivki v jaslih. Kapa je bila stara in polna solitarske tvarine in sivka si jo je slastno s prežvekanjem privoščila.

Strah se kmalu pri tem pomiri. Dam napreči in posodim mu polhovko.

Pri odhodu poprosim za zamero in razložim, da nisem jaz kriv. „S Tonetom sta se preveč pri bezgovcu pobratila in kot brata zašla skup na prje, na prnico v listje.“

„In sicer, g. Strah, vabil sem Vas jaz na prnico. In če me tožite po posvetni in cesarski postavi, izgubite tožbo, kajti prespali ste na prnici — na bukovih prnici.“ — — — Dorán.

svoje poveljevali maskarado. Zadnjič smo poročali, da pridejo dvojčki iz Čingistana. Danes nam je naznanjati, da so svoj prihod javili tudi trojčki s Popokatepetlja. — Da se občinstvu tem več priloznosti da, preskrbeti se še pred maskarado z vstopnicami, se bodo iste prodajale razen v ponedeljek v prodajalnici g. Sossa, tudi v nedeljo popoldne od 2. do 5., in v torek dopoldne od 10. do 12., in popoldne od 2. do 5. ure v I. nadstropji „Narodnega doma“. Naj se vsakdo pravočasno oskrbi z njimi, da ne bode na večer maskarade nepotrebne gnječe pri blagajnici.

— (Brez komentara) smo naprošeni objaviti to-le: „Le not, le not, le pojdite not! Tukaj-le stojim, kakor angelj pred paradižem. Kdor me pregovori s par koščki kovane žlahtne kovine, zlate ali srebrne, tudi bakra in nikla se ne branim, pa ga pustim noter. Le not, le not! V paradižu že prižigajo elektriko. Komedija se takoj začne. Naprej moj rod, v rajski ta kot, v narobe svet, za kebrov pet! Hola, očka, gospod, i nu, počakajte, kaj bežite, kakor Lot iz Sodome. Poglejte, dekletce vaše vas tako mило gleda! No, ali bo, ali ne bo? Oh, odprite srce dekletovim prošnjam in vašo mošnjo naši kasi! Kar plačajte, tle, tle stric, ne tam, tukajle pri kasi, kar ji gre, meni pa nekaj za sladke besede. No alston! Vidite, tako je prav! Nate to-le-le je pa nekaj za na hrbet, da se vam pozna, da ste sprejeti v paradiž. Če ne vas še kdo ven spodi, ha, ha! Dečva ti pa le obriši solzice... Vi drugi, kaj zijate? Lenobe! Ala le not! Allons enfants! Avanti fanti! Tisti denar ni Bog ve kaj, za tak lep kraj, kakor je naš raj narobe svet, pri moj devet! 20 petic! Ali je to kakšen denar za toliko obetanega? Tudi pamet lahko prinesete seboj, če jo imate! Pa plačati morate potem 50 sulcov davka na pamet. Saj to ni Bog ve kaj. Marsikdo bi plačal rad še več za pamet. Le not, le not vse napihni vas „sila radoveda“! Notri vidite pravcato Noetovo barko. Veter smo že izpustili. „Veter puha, buta, ruha — dalej, dalej barka smuka!“ kakor pravi naš pesnik. Kje so časi, ko smo še za vodo ripsali šolske klopi! Le not, le not, le pojdite not! Tukaj se vidi ves narobe svet pa še deseta španska vas na vrhu! Avanti, tutti quanti! Le not!

— („Slavčeva maskarada.“) Piše se nam: Po končanih pripravah sodeč, bode letošnja „Slavčeva maskarada“ daleč nadkriljevala vse svoje prednice, zlasti ker bode udeležba mask jako živahna; lepe in velike dvorane „Narodnega doma“ ter priznana cena postrežba pa so porok, da je tudi za največjo vdeležbo z vsem dovolj skrbnjeno. Ker dohajajo še vedno oglasila za vabila, naznanja odbor, da jih je bilo mogoče poslati le še onim, kateri bodo maskirani, za nemaskovane pa je toliko olajšano, da dobe jutri zvečer pri blagajnici vstopnice brez povabila. Glede lažjega pregleda se prosijo udeleženci, nositi vstopnice na vidnem kraju pripete.

— (Nova „meščanska bolnica“ v Ljubljani.) Kakor znano, razpisal je mestni magistrat zaradi dobave škic za zgradbo novega poslopja na mestu bivše, vsled potresa podrte hiše „meščanske bolnice“ v Ljubljani javni natečaj in določil za dva najboljša projekta darila v znesku 2000 in 1200 kron. Projekte vložiti je do 15. aprila. Z gradnjo novega monumentalnega poslopja, čegar troški bodo znašali približno 300.000 gld., pričelo se bode še letos. Po gradbenem programu bode imelo poslopje tri nadstropja; parterre določen bo principijelno za prodajalnice in skladišča, prvo nadstropje za javne in privatne pisarne, drugo in tretje nadstropje pa izključno za večja in manjša stanovanja. V novem poslopiju dobila bode mestna hranilnica primerne prostore, istotako tudi tvrdka J. C. Mayer. Zgradba projektovana je tako, da bode svojedobno zavzemala ves prostor mej šolskim drevoredom in Lingarjevimi ulicami ter mej Špitalskimi ulicami in Pogacarjevimi trgovinami. Ker pa je treba v to svrhu še nakupiti nekatera privatna poslopja, zazidaval se bode ta blok sukcesivno; za sedaj zazidal se bode prostor, na katerem je stala meščanska bolnica. Projekt izdelan bode tako, da bode po zazidanju celega bloka poslopje imelo celoten značaj v estetičnem in praktičnem oziru.

— (Konec prvega semestra) Danes so sklenile vse šole svoje prvo polletje. Na srednjih šolah se je zelo poznal upliv potresa, ker je povsodi le malo odlik, a tretjina slabih redov v veliko zadovoljnost naučnega ministra.

— (Odbor čevljarske zadruga) nas prosi, da naznanimo, da tisti, ki se žele udeležiti čev-

ljarske veselice v kazini v nedeljo, pa slučajno niso dobili vabila, naj se oglase za vabilo pri čevljarski zadrugi.

— (Imenovanje.) Nadučitelj v Metliki gosp. Andrej Šest je imenovan okrajnim šolskim nadzornikom za krški in litijski okraj.

— (Pomlad se bliža.) Iz Kranja se nam piše: Dne 11. februarja t. l. našel se je pri koči v „Cofišču“ to je vrh Šmartne gore pri Kranju živ in prav živahen rogač srednje velikosti, kar je jako zanimivo ker v naših krajih rogači počno frčati šele meseca julija in avgusta. Našel ga je posestnik „Cofišča“ sam pri korenini mladega hrasta, ko se je ogreval na gorkem solncu.

— (Pevski zbor v Kostanjevici) priredi pod vodstvom gosp. učitelja Leopolda Potrebina na pustno nedeljo dne 16. t. m. v gostilni gosp. Iv. Kuntariča koncert s tombolo in plesom. Pri koncertu se bo razen več izvirnih skladb pel zbor iz „Prodane neveste“ in Gounodov „Ave Marija“. Čisti dohodek je namenjen v napravo novih instrumentov za godbo. Začetek ob polu osmi uri zvečer. Vstopnina za osebo 30 kr. Z ozirom na dobrodelni namen, se bodo preplačila hvaležno sprejemala.

— (Dete zgorelo.) Posestnik J. Hriberšek pri sv. Tomažu v vojniški župniji, zažigal je dne 8. t. m. po svojem posestvu suho travo in dračje. Z njim je bila tudi njegova triletna hčerka Micika. Približala pa se je preveč ognju, vžgala se ji je obleka in kmalu je bila vsa v plamenu. Cisto opečena je umrla siročica čez nekaj ur.

— (Berač je odnesel doto.) V Sliviji pri Koprivnici so imeli v hiši kmeta C. svatovščino; ženin iz bližnje župnije je prišel po nevesto, kateri je oče takoj naklonil 500 gld. dote, ki jo je hotel ženinu z hčerjo vred dati. Ker je bilo pozno v noč, ni hotel ženin derarja, pet lepih stotakov, seboj vzeti, rekoč, da se mu za denar ne mudi. Na to jo tist novce položil zopet v predalnik, katerega je pa pozabil zakleniti. Domači berač, od dobre hiše gotovo večkrat obdarovan, in še posebno na dan gostije, zapazi kmetovo neskrbnost in ukrade celo doto. V Rajhenburgu menja takoj stotak, kar ga je pa izdalo. Žandarmi ga dobe, toda najdejo pri njem samo še 400 gld.

— (Pojasnilo.) Gosp. ravnatelj beljaške gimnazije nam zagotavlja, da gosp. Prof. Gštirner onih besed, o katerih smo poročali v 2. št. t. l. ni izrekel, ampak da je le k besedam Gindelyjeve knjige: „da v začetku srednjega veka z večine slovanski vzhod evropski ni imel krepkih držav, in da je bil torej brez pomembe“, pristavil besede: „Kakor n. pr. dan današnji narodi notranje Afrike ali zadnje Azije.“

— („Urša moja draga.“) tako se je glasil naslov pismu, katero je bilo pred nekaj tedni oddano pri goriški pošti. Pošta je pismo odprla in v njem našla desetak, iz pisma pa ni mogla posneti, niti kdo je Urša, niti kdo je tisti, ki jo imenuje svojo drago.

— (Gosp. Ivan Navratil.) starosta dunajskih Slovencev je precej težko obolel. Zdravniki so mu svetovali — operacijo. Tako je vrli mož prišel na kliniko gosp. prof. dr. Alberta, kjer je v sredo bil srečno operiran. Blagemu možu in zaslužnemu pisatelju želé vsi Slovenci, da skoro okrva.

— (Slovenskega kluba) na Dunaju četrti večer se je, kakor se nam piše, vrlo dobro obnesel. Akoravno v sredi pustne sezone, bila je lepa dvorana polna slovenskih gostov, starih in mladih, gospej, gospodičin in gospodov. Mej gosti videli smo tudi dvornega svetnika pri c. kr. najvišjem in kasacijskem sodišču, gosp. Leop. Budava. Došli so tudi zastopniki obeh dijaških društev „Slovenije“ in „Danice“. Pevci so poslali odposlanca z opravičenjem, da niso mogli priti, ker so bili povabljeni na ples v „Besedo“. Tako smo bili, žal, brez petja. Gosp. J. Stritarju priredila se je koncu berila: „Domače pesni“ sijajna ovacija. „O berilu nam je obljubljen poseben dopis.“

* (Arton) veliki slepar izza panamske afere je končno prišel v roke francoski policiji. Angleško sodišče je odbilo Artonov ugovor in včeraj so policijski agenti sleparskega žida pripeljali v Pariz.

* (Plemstvo na prodaj) Nobena reč se na Madjarskem ne dobi tako lahko, kakor plemstvo. Zanimive slučaje je pojasnil ta dni list „Budapešti-Hirlap“. Glasom tega lista je petorica gospodov položila skupaj 1.300.000 gld. „na altar domovine“, in za to je bil jeden teh darovalcev povisan v grofovski stan, drugi štirje pa so zadobili baronstvo. „Na altar domovine“ pomeni na Ogerskem toliko, kolikor „za volilne namene vladi v roke“.

* (Boris Apostata.) Ljudje se zelo zanimajo za ceremonije, po katerih se izvrši prekrat bolgarskega princa Borisa. Izraz „prekrat“ prav za prav ni umesten. Boris je že krščen, pravoslavna cerkev pa priznava po katoliškem obredu izvršen krst in zahteva le neke popolnilne ceremonije, namreč, da se krščenec po pravoslavnem obredu mazili. Prestop princa Borisa se bo po cerkvenem obredu izvršil tako-le: Po končani liturgiji pokliče mašnik kume k srednjim vratom altarjev — pravoslavni altar ima troje vrat — in jim stavi vprašanja, v katerem odgovarjajo v otrokovem imeni; mej vprašanji je bistveno to, priznava-li krščenec, da izhaja sv. Duh

samo od Boga očeta in ne tudi od Sina. Kadar je to izpraševanje končano mazili duhovnik otroku čelo, usta, nos, ušesa, roke in prsa z nekim blagoslovljenim oljem in prestop je končan.

* (Nemški Mihelj.) Modrost nemškega Mihelja se je te dni sijajno izkazala v Kemptenu na Bavarskem. Ondotni steklar je prišel do prepričanja, da se ne izplača živeti. Skočil je torej v reko Iller, a slučajno padel mej nekatere kosove ledu, tako da ni mogel niti v vodo niti na kopno. Da se reši iz tega naugodnega položaja, je klical na pomoč. Prihitali so ljudje, pristavili lestev in dva prebrisana meščana, šla sta na led, da rešita steklarja. Rešitev ni bila mogoča drugače, kakor da sta rešilca kričečega steklarja privezala na vrh. To se je zgodilo. Na mostu zbrani purgarji so krepko potegnili in kmalu privlekli steklarja na most. A kako so se vsi začudili, ko so se prepričali, da je steklar mrtev, popolnoma mrtev. Dolgo časa so mislili, da je umrl vsled strahu, dokler niso zapazili, da sta mu bila rešitelja privezala vrv okolu vratu, mesto pod pazduho.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: Ženska podružnica za Ajdovščino in okolico 76 gld.; podružnica Velenje za velikovsko šolo 100 gld., in sicer so darovali: Visokorodni gg. grof Adamovič, grofija Adamovič, grof Menzdorf in g. pl. Berks po 5 gld., drugo so pa pridajali velenjski rodoljubi z geslom: „Živel nared! Živela domovina!“; podružnica v Železnikih po č. gosp. župniku Jos. Skoficu 19 gld. udnine za l. 1895.; stava v gostilni pri črnem orlu v Idriji 1 gld.; moška podružnica v Kobaridu 20 gld. udnine in 5 gld. 30 kr. iz nabiralnika pri g. Andreju Mašeri (Zganu) v Kobaridu. — Delujmo z združenimi močmi, da zadobi narod svoje pravice! Živela rodoljubna srca!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Književnost.

— „Popotnik“ ima v št. 3. naslednjo vsebino: V spomin Pestalozziu; Samodelavnost učencev pri pouku; V. Strmšek: Kako je učiti lepopisje v ljudski šoli; L. Lavtar: Načrt za računanje na jednorazredni ljudski šoli; I. Strelec: Šolsko nadzorstvo v minulih dobah; Društveni vestnik; Dopisi in druge vesti; Razpis natečajev.

Brzojavke.

Dunaj 15. februarja. Danes se je otvorilo novo zasedanje poslanske zbornice. Mej vladnimi predlogami je predloga naučnega ministertva glede pokojnine 5200 gld. bivšemu tržaškemu škofu Glavini, v katero svrhu se zahteva naknadni kredit. Poljedelsko ministertvo zahteva za vodovode v občinah Kot, Semič, Petrovas, Telčji vrh in Črnomelj drugi obrok 17.800 gld., za vodovode v občinah Ambrus, Viseje, Ratje, Žužemperk drugi obrok 18.333 gld. Predsednik Chlumecky je na to naznanil; da je umrl dr. Klaič in prosil poslance, naj v znak sožalja ustanejo raz se sedeže. Ministerski predsednik grof Badenij je potem ob splošni pozornosti s kratkim brezpomembnim govorom predložil načrt volilni reformi. Načrt soglašja s tem, kar se je o njem poročalo. Kranjska bode volila jednega poslanca. Kot volilni kraji so določeni: Ljubljana, Ribnica, Kočevje, Črnomelj, Novo mesto, Trebnje, Krško, Radeče, Kamnik, Kranj, Radovljica, Logatec in Postojna. Vseh volilcev v novi kuriji bo na Kranjskem 108.726, mej temi 67.534 takih, kateri doslej nimajo volilne pravice. Khuenburg, Zaleski, Dipauli, Engel in Steinwender so na to nujno predlagali, naj se odpove trgovinska in carinska pogodba z Ogersko. Trgovinski minister Glanz je izjavil, da ne nasprotuje predlogu, na kar se je ta ob vihnem ploskanju vzprejel soglasno. Zbornica je začela na to razpravo o proračunu naučnega ministertva.

Dunaj 15. februarja. Hrvatsko-slovenski klub je sklican za jutri na sejo, da voli predsednika namesto umrlega dr. Klaiča.

Dunaj 15. februarja. Prvo branje vladne predloge o volilni reformi je določeno na četrtek.

Budimpešta 15. februarja. Poslanska zbornica je odklonila predlog, naj se glede afere Pulszky voli posebna parlamentarna komisija in predlože vsi dotični akti.

Sofija 15. februarja. Prestop princa Borisa k pravoslavju se je izvršil z velikim sijajem. Navzočni so bili vsi civilni in vojaški dostojanstveniki in zastopniki tujih dežel. Carjevemu namestniku je knez podelil veliki križec Aleksandrovega reda.

Bratje Sokoli!

Kakor znano, vršila se bo na pustni torek naša prva maskarada v „Narodnem domu“.

Vse brate Sokole, ki se maskarade ne mislijo udeležiti maskovani, pozivljava, da pridejo v sokolski opravi. Na zdar!

Dr. Ivan Tavčar, Viktor Murnik,
t. č. starosta, t. č. tajnik.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto boleti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo uplija na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (1756-2)

Iz narodnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Helene Hamburger posestvo v Ribnici, cenjeno 4022 gld., dne 21. februarja in 20. marca v Ribnici.

Antona Stegu posestvo v Premu, cenjeno 1366 gld. in Mihe Franka zemljišče v Bitinjah, cenjeno 1060 gld., oba dne 21. februarja in 23. marca v Ilirski Bistrici.

Jožefa Pešolja posestvo v Jerneji vasi, cenjeno 2396 gld. 50 kr., Janeza Zale-ca posestvo v Neži vasi, cenjeno 1228 gld. in Ane Koprivec posestvo v Predgradu, cenjeno 209 gld., vsa tri dne 21. februarja in 24. marca v Črnomlju.

Tuji.

14. februarja

Pri **Moruz**: Tankeles, Goldhamer, Doucker, Schlesinger, Fuchs, Karpeles z Dunaja. — Martin iz Norimberke. — Zid, Böhm, Skrlitz, Hönick iz Budimpešte. — Ehrenwerth iz Ljubna. — Specht iz Gradca.

Pri **Lloydu**: Helfy z Dunaja. — Weber iz Šopronja.

Umrli so v Ljubljani:

12. februarja: Sofija Kozjek, uradnikova hči, 7 let, Kolodvorske ulice št. 34, jetika.

14. februarja: Jovana Jeraj, zasebnica, 85 let, Florjanske ulice št. 26, kap.

V otroški bolnici:

13. februarja: Franc Dornik, delavčev sin, 2 meseca, kronični črevesni katar.

Meteorologično poročilo.

Febr.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
14.	9. zvečer	741.9	+ 0.8	sl. svzh.	oblačno	
15.	7. zjutraj	741.5	- 0.4	sr. svzhod	oblačno	0.0
	2. popol.	741.2	+ 3.0	sr. jvzh.	skoro obl.	

Srednja včerajšnja temperatura +0.4°, za 0.7 nad normalom.

Dunajska borza

dné 15. februarja 1896.

Skupni državni dolg v notah	100	gld. 95	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	" 95	"
Avstrijska zlata renta	121	" 95	"
Avstrijska krona renta 4%	101	" —	"
Ogerska zlata renta 4%	122	" 35	"
Ogerska krona renta 4%	99	" 15	"
Avstro-ogerske bančne delnice	999	" —	"
Kreditne delnice	383	" —	"
London vista	120	" 95	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	" 17 1/2	"
20 mark	11	" 82	"
20 frankov	9	" 60	"
Italijanski bankovci	43	" 70	"
C. kr. cekini	5	" 68	"

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, da je Vsemogočnemu dopadlo, gospoda

Tomaža Tekavca

strojnega kurjača juž. železnice v p.

danes 14. februarja ob 3. uri popoldne, po dolgi in mučni bolezni, previdnega s svetimi zakramenti, v 73. letu njegove dobe k sebi poklicati,

Truplo dragega rajnega bode v nedeljo dné 16. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 91, preneseno na pokopališče k sv. Kristofu ter pokopano v rodbinsko gomilo.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. (1936)

V Ljubljani, dné 14. februarja 1896.

Marija Tekavo, soproga. — **Josip Tekavo**, sin. — **Marija Ankerst**, hči. — **Emil Ankerst**, c. kr. pošt. asistent, z. t. — **Leopoldina Tekavo**, sinaha. — **Jernej Baltasar**, vnuk.

Mesto vsacega družega naznanila.

Zahvala.

Povodom prerane smrti nepozabnega nam soproga, oziroma očeta, brata, zeta in svaka, gosp.

Henrika Frankovič-a

c. kr. sodn. pristava

dobili smo od vseh strani tako obilo dokazov odkritosrčnega sočutja, da je nam le tem potom mogoče, svojo najtoplejšo zahvalo izreči.

Posebno nas veže dolžnost, zahvaliti se vsem onim prijateljem, kateri so darovali prekrasne vence, gospodom kolegom in prijateljem, koji so prišli od blizu in daleč tako polnoštevilno k pogrebu, slav. „Dolenjskemu pevskemu društvu“ za pretresujoče žalostinke, slav. društvu „Sokol“ ter vsem, koji so draga nam rajnega spremili k zadnjemu počitku; vsem najtoplejša zahvala.

V Novem mestu, dné 12. februarja 1896.

(1941)

Žalujoči ostali.

Izvališče: Giesshübl Stajana. — Zdravilišče in železniška postaja. — Vodovodna linija pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

PRI KATARU

sapnih organov, kašljai, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravnik opozarja na

GLAVNO SKLADIŠČE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
KISELINE

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana. (1698-2)
In a miloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči učinek, posebno pospešuje razslizenje ter je v takih slučajih poznana kot jako dobro zdravilo.

Moški zbor s tenor-samospevom:

„Domu in ljubezni“

Uglasbil Anton Nedvěd. (1943-1)

Naroča se po poštni nakaznici pri **skladatelju**, Franciskanske ulice št. 12, v tiskarni Rudolfa Milica ter v knjigarnah Ant. Zagorjana in Janeza Glontiņa. Partitura s štirimi glasovi à 60 kr.; posamezni glasovi à 5 kr.

Koncipijenta in pisarja

vzprejme

odvetnik **dr. Stanič v Gorici.**

Znanje laškega jezika ni pogoj. Ponudbe naravnost.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1895.

Namerno omenjeni prihajajo in odhajajo vsaki omenjeni so v obojničnem pregledu časa.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

08. 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubna, des. Salzhaf v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Steyr, Linz, Budejovice, Píezaj, Marjane vate, Hebr, Karlove vate, Francov vate, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
09. 12. uri 10 min. najdaljši mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.
09. 7. uri 10 min. najdaljši osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubna, Dunaj, des. Salzhaf v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
09. 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
11. 12. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubna, Salzhaf, Dunaj.
09. 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubna, des. Salzhaf v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Innsbruck, Bregence, Gurth, Genova, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Píezaj, Marjane vate, Hebr, Francov vate, Karlove vate, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
09. 7. uri 40 min. večer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.
Masni tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 26 min. popoldne osebni vlak v Lince-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

08. 4. uri 55 min. najdaljši osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebr, Marjanih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
09. 5. uri 19 min. najdaljši mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
09. 12. uri 26 min. popoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebr, Marjanih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Parina, Genova, Gurth, Bregence, Inmosta, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Pontabla, Trbiša.
09. 3. uri 39 min. popoldne mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
09. 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Salzhaf, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
09. 9. uri 26 min. večer mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
09. 9. uri 4 min. večer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

08. 3. uri 35 min. najdaljši osebni vlak v Kamnik.
08. 5. uri 05 min. popoldne osebni vlak v Kamnik.
08. 5. uri 50 min. večer osebni vlak v Kamnik.
Prihod v Ljubljano (drž. kol.).
08. 6. uri 55 min. najdaljši osebni vlak s Kamnika.
11. 12. uri 15 min. popoldne osebni vlak s Kamnika.

(1705-38)

Slikar in pleskar iz Celja.

Prevzemljem po ceni

slikarsko, pleskarsko in lakirarsko delo

ter jamčim za najboljši material.

Priporočila so na razpolaganje.

Vpraša naj se pri **Karolu Koiserju** v hotelu „Pri Maličcu“ v Ljubljani ali naravnost pri (1824-7)

Av gustu de Toma

slikarju in pleskarju v Celju.

Slikar in pleskar iz Celja.

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

išče: oženjenega hišnika za vojaško zdravilišče v zimskem in letnem zdravilskem kraju, dosmrtna služba; **lote-rijsko pisarico**; nadalje **samostojno filijalsko prodajalko**; **starejšo priprosto prodajalko** za na deželo; **4 plačilne natakarice**, izvrsten zaslužek; **3 gostilniške kuharice** za tukaj in drugje; **boljšo kuharico** za Pulj, 10 gld. plače; **dobro kuharico** za Ljubljano; **gospodinjjo**, takoj vstop, 12 gld. plače; **gospodično** k 3 otrokom v starosti 7., 4. in 1. leta; **fino kuharico** k nekemu škofu, 25 gld. plače itd. itd.

Priporočila se: spretno in inteligentno hišinjjo, 30 let staro, gre tudi drugim, s letnimi spricavali; **več čednih, skromnih deklet za vse**, ki znajo tudi nekaj kuhati, šivati, likati in plesti. Za vestno postrežbo se po možnosti skrbi. (1944)

Krojaški obrt z lepo prodajalnico

in lepim stanovanjem v nekem mestu v **Dalmaciji**, z mnogimi dobrimi naročniki in brez konkurence, se prav po nizki ceni odda.

Natančnejši pogoji se izvedó pismeno ali ustno pri g. **Francu Perko**, sobnem slikarju v Ljubljani, Florijanske ulice št. 32. (1909-3)

Čudovito po ceni se kupi

samo za gld. 2-10.

Ker moramo opustiti svoje podružnice in veliko zalogo blaga, ko smo ustavili svoje velike tovarne, oddamo zaradi tega 40 lepih, dobrih in jako koristnih stvari po taki slepi ceni, o kakeršni se še ni nikdar slišalo, za 2 gld. 10 kr., in sicer:

1 elegantno pozlačena ura, ki točno gre, za kar se jamči 4 leta, 1 elegantno pozlačena zlata verižica, ki se jako težko loči od pristno zlata, ker je jako lepo narejena, 6 dvojnoinih žepnih robcov, 1 jako lepo žepno zrcalo z fino brušenim steklom, 1 prekrasno pristno svilena kravata najnovejša facone, 1 jako fina kravata igla z umetnim briljantom, 1 prekrasni častniški usnjeni portomonaie iz jako finega usnja, 3 jako fini prsni gumbi (šmisi) od imitovanega zlata z umetnimi briljanti, 2 jako lepa manšetna gumba od imitovanega zlata z mehanično patentovanim zaklepom, 1 jako elegantna ženska brošna igla, 1 fini smodkovnik, 1 fini ustnik za smodčice, 10 finih angleških pismenih papirjev in 10 finih angleških pismenih zavitkov.

Vseh teh 40 jako lepih stvari vkupe z uro vred velja samo 2 gld. 10 kr. Iz razprodaje prodajamo tudi fine jako elegantne pristno srebrne žepne ure, ki jako točno gredo, za kar jamčimo štiri leta, z jako lepo v ognju fino pozlačeno urno verižico z lepim privezkom vred samo po 3 gld. Ta srebrna ura z gori omenjenimi jako lepimi 39 stvarmi velja samo 3 gld. 50 kr. Hiti naj se naročiti, kolikor le mogoče, ker se zaloga hitro razproda, in se nikdar več ne ponudi v življenju tako ugodna prilika. Razpošilja proti povzetju

krakovska urna osrednja razpošiljalnica

F. Windisch

v Krakovem, Verka Joselowicza cesta št. 10 C.

NB. Neugajajoče blago se takoj nazaj vzame.

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih torej. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60, in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavnih žlic;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupic za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-fasije za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinejša sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gld. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40— ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da da le-ta inserat ne temelji na

nikakršni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikakor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli te krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

darilo za svatbe in druge prilike in za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi zedinjenih ameriških tovarn patent-srebra na Dunaji, 11., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem:

Olomuc 1. maja 1892. S pošiljateljjo sem izredno zadovoljen, prekosila je za mnogo moja pričakovanja.

Stotnik Cz. krajno poveljništvo.

Ljubljana. S prejeto pošiljateljjo sem nad vse pričakovanje jako zadovoljen ter bodem Vašo jako lepo robo povsod najbolje priporočal.

(1718-4) Ivan Luštni, c. kr. obl. avt. zemljemerec.

Zjednačilne stružnice

ki se gonijo s kako silo ali z nogami, vrtnice stroje v vseh velikostih, stroje za rezanje ovijakov, vobljajne in pilne stroje, vrtnice za luknje in škarje, kakor tudi stroje za obdelovanje lesa, trakovne in krožne žage, zlikalne stroje itd. pošilja po najnižjih cenah (1789-5)

Friderik Mereres, Dunaj, I., Rathhausstrasse 2.
Ceniki zastoj in franko. Vedno 100 strojev v zalogi.

Kathreiner
KNEIPPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje z imenom: **Kathreiner**

(16 6-2)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(1719-7)

pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7 **DUNAJ.**

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

Trgovski pomočnik

izurjen v vseh trgovskih strokah, želi sedanjo službo premeniti.

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(1922-3)

Na najnovejši in najboljši način
umetne (1504-26)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Odlikovan na svetovni razstavi (1892) v Čikagi s svetinjo (10)

ÜBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN

FEINSTE QUALITÄT

CHOCOLAT SUCHARD
NEUCHÂTEL (SUISE)

MASSIGE PREISE

LEICHTLOSCHLICHER CACAO

Spretni, reprezentacije zmožni go-
spodje dobe trajna mesta pri visoki proviziji. Prednost imajo iz bančne in zavarovalne stroke. Ponudbe naj se pošljejo pod „Wiener Bankhaus“ anonimni ekspedicijski M. Dukas, Dunaj, I., Wollzelle 6.

(1932-1)

Kdor kašlja vzemi slavnostnih in zmirom zanesljivih (1429-16)

Kaiser-jevih prsnih bombonov.

Pomagajo gotovo pri kašlju, hripavosti, prsnem kataru in zasizanju.

Po mnogobrojnih spridevalih so priznani za najboljše in najcenejše.

V zavrtkih po 10 in 20 kr. prodajata jih Viljem Mayer in M. Mardetschlager, lekarja v Ljubljani, in Martin Petek v Veliki Nedelji.

Doktorja Otona pl. Trnkóczy-ja
Malaga s china in železom.

(Malaga 225 gr., Chert Chin. 7 gr., Tinct. Malat. ferri 25 gr.)

Skušeno že 20 let pri krvi revnih, slabotnih, bledih, medlih odraslih in otrokih, kot lahko prebavljiv china-železo-preparat.

Dobiva se (1702-3)

v lekarni Trnkóczy-jevi
poleg mestne hiše v Ljubljani.
1 stekleničica 75 kr.

Razglas.

Dne 10. sušca t. l. od 10. do 12. ure dopoldne vršila se bode

minuendo licitacija poprave farnege stolpa košanskega

v hiši prvomestnika M. Ambrožič-a na Reški vodi, kjer so tudi načrti in proračuni do dneva licitacije vsakemu na ogled razpostavljeni. — Vse delo cenjeno je na 4523 gl. 32 kr. — Kdor delo prevzame, mora 10% kavejce položiti.

M. Ambrožič
prvomestnik.

(1910-2)

Štev. 3279.

(1848-3)

Ustanova za vojaške sirote.

Pri podpisnem magistratu podeliti je za tekoče leto ustanovo umrlega podpolkovnika Josipa Sühnt-a za vojaške sirote v znesku 37 gl. 80 kr.

Prošnje za to ustanovo, do katere imajo pravico ubogi otroci vojaškega rodu, naj bodo zakonski ali pa nezakonski, vložiti je tukaj do konca meseca februarja letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

27. dan januarja 1896.

Krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme.

F. Cassermann (298-52)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oolek po najnovejši faconi in najpovolnejših cenah. Anglesko, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd.

Poverjeni zalažatelj c. kr. uniformske blagajnice drž. železnice uradnikov.

Solidne cene.

Solidne cene.

Fotografija.

P. n.

Usojam se najudaneje javiti, da je moj atelié odslej

(1860-7)

v **Franciškanskih ulicah št. 12, pri tleh.**

Atelié je opremljen z več vzprejemnimi in toaletnimi sobami in vsem novodobnim komfortom in tehničnimi novimi iznajdbami, kar mi bode omogočilo, izvrševati vsa dela najskrbneje in točno in ustrezati vsem zahtevam.

Z udano prošnjo, da se mi blagovoli ohraniti tudi nadalje zaupanje in naklonjenost, katero sem užival doslej, se priporočam z največjim spoštovanjem in ujudaneje

Aleksander Landau.

Naznanilo obrtovanja.

Dovoljujem si uljudno naznaniti, da sem po 25letnem delovanju pri najboljših tverkah v velikih mestih, mej drugim v Gradcu, na Dunaju, v Olomucu, Zagrebu, v svojo domovino vrnišči se, pričel samostojno izvršbo

sobnega in dekoracijskega slikarstva

v Ljubljani.

Priporočam se najuljudneje za naročila del v vsakomernem slogu modernega sobnega, salonskega in dekoracijskega slikarstva v mestu in na deželi, z zagotovitvijo fine izvršbe in nizkih cen.

S spoštovanjem tdani

(1928-1)

Ivan Terdan

sobni in dekoracijski slikar, Ljubljana, Križevniške ulice 9.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uph-
vajoče sredstvo proti
kurjim očesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Veliko
priznanih
pisem je na
ogled v
glavni razposiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna

1850 3 **Meldling-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno zanko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschlager, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroskem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfen-bergu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Radovljici A. Roblek; v Celju K. Gela; v Orto-nalju: F. Haika.

Posojilnica na Vranskem

registrovana zadruga z neomejeno zavezo sklicnje

v nedeljo 1. marca 1896 ob 4. uri popoldne

redni občni zbor.

Dnevni red je:

- 1.) Poročilo o letnem računu.
- 2.) Razdelitev čistega dobička.
- 3.) Volitev jednega odbornika.
- 4.) Posamezni nasveti.

K udeležbi uljudno vabi

načelstvo.

(1942)

Mala oznanila.

Pod Tranco št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priloga

J. Soklič.

(1726)

Pod Tranco št. 2.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreže točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21. (1731)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuvaj (1742)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Kavarna I. Lekan

(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno postrežbo.

Z velespoštovanjem

Ivan Lekan,

kavarnar.

(1727)

J. Kunčič

naznanja gg. gostilničarjem in p. n. občinstvu, da se je preselil s svojo

izdelovalnico soda-vode

v lastno hišo

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 49

ter se priporoča za daljna naročila z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji filijali v Lescah rabi vodo iz tekečega studenca nad cesto pri Bledu.

(1735)

Zunanja naročila se točno izvrše.

Prej **Albert Robida** Prej M. Učak M. Učak

v Ljubljani, Rožne ulice št. 3

izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom.

(1743)

Prej **Alojzij Erjavec** Prej J. Zor J. Zor

(1728) čevljarški mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuvaj, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Sv. Petra cesta 74 **J. Slavko Gärtner** Škofje ulice 2

v Ljubljani, nasproti šentpeterski vojašnici

se priporoča

za naročevanje različnih vrst oblek

(1736)

zagotavlja točno izvršbo.

Različne uzorke blaga ima na razpolago in uzorke dostavlja tudi na zahtevanje na dom. — Ker išče le mali dobiček pri nizkih cenah, se nada, da mu bodo obila naročila omogočila, vsem zahtevam č. naročnikov ustrezati.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost.

(1744)

Zaloga originalnega karbolina.

Mašoba za konjska kopita in usnje.

Fr. Kaiser

puškar v Ljubljani,

Selenburgove ulice št. 6 1729

priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebnih za lovcé. Specialitete v ekspresnih puškah in pištolah, ki jih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Tapetniška kupčija **OBREZA** v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peresih (Feder-matratze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, ki jih tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. Zimnice od 17—30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela po najnižji ceni.

(1737)

Največja zaloga elegantnih in močnih otročjih vozičkov od 6 gld. naprej do 25 gld.

Mehanik

(1745) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja

šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

IVAN URAN

Ljubljana, Gradisce št. 8, Igriske ulice št. 3

priporočata p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah.

(1730)

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Ceniki zastoj in franko.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(1746)

Ivanka Toni

(1731) v Vodmatu št. 3

priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

(1739)

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž. kolodvora

priporoča svojo zalogo izvršnih jermenov za stroje in jermena za šivati po nizkih cenah.

Kovčki „en gross“ gg. trgovcem po najnižjih tovarniških cenah.

(1747)

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinske izdelke.

Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznilce in žage. (1732)

Prezame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Najnižje cene! Solidno blago!

Hugo Ihl

(1740)

trgovina

s suknemim, platnenim in manufakturnim blagom.

v Ljubljani, Pred škofijo št. 2.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo 1748

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših, kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Ustanovljeno leta 1847.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

(1733)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg števil. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvršne slamo-reznilce in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó.

(1741)

Ceniki zastoj in poštnine pristo.

Svoji k svojim!

Kavarna

J. Kramar

Ljubljana (1749)

Dunajska cesta št. 5.

Komí

z dobrimi spričevali se vzprejme v trgovino
mešanega blaga pri (1923-4)
M. Sadnek-u v Senožecah, Notranjsko.

Oslajena **žitna kava** (1934)
jediní zaresni
kavini nadomestek
se od mnogih znamenitih zdravni-
kov slednjemu toplo priporoča.
L. Koestlin, Bregenc.

Oddá se takoj v najem

pritlične prostore, pripravne za trgo-
vino in gostilno, v katerih se nahaja
tobakarna, v hiši, ležeči ob glavni cesti
pri cerkvi na pošti v Senožecah, po-
trebni patent za gostilno je pri hiši.
Ponudbe naj se pošiljajo Ivanu Kraker ju
v Senožce. (1938-1)

J. Klauer-jev
kemično čisti higijenični kranjski
likér iz planinskih zelišč
vpliva v visoki meri osveževalno in oživljoč, če se kdo
neugodno, slabo in nevšečno počuti, pospešuje prebavlje-
nje in se priporoča kot vsakdanja dijetatična pijača.
Zajamčeno čisti izveček je in se ne sme primerjati
z nobenim likérjem, ker dobrodejno in zdravilno upliva
ter vse druge prekaša.
Ta jedini domači proizvod te vrste bi se moral
povsodi popolno ceniti in bi ne smel manjkati v nobeni
hiši, v nobeni restavraciji in v nobeni kavarni.
Pristnega prodaja (1870-33)
J. Klauer v Ljubljani.
Zakonito zavarovan.

Philipp Neustein's
**verzuckerte
labführende Pillen**

katero so že več let preskušene in po odličnih zdravnikih
kot lahko odvajalno, razstopljivo
sredstvo priporočane,
ne motijo prebavljanja, so popolnoma neškodljive.
Ker so posladkorjene, jih otroci radi uživajo.
Škatljica, 15 kroglic imajoča, velja 15 kr., zavoj
z 8 škatljicami, torej s 120 kroglicami, velja le
1 gld. n. v.

**Zahtevaj „Neustein-ove od-
vajalne kroglice“.** —
Pristne so samo, ako imajo pridejano
varstveno znamko „Sv. Leopolda“ v
rudečem tisku. Naše registrirane škat-
ljice, navodi in zavitki morajo imeti
podpis „Philipp Neustein, Apo-
theker“.

Philipp Neustein-ova
lekarna pri „sv. Leopoldu“, Dunaj, I., Plankengasse 6.
Zaloga v Ljubljani pri gospodu G. Piccoli-ju,
lekarju. (1495-12)

Dr. Rose balzam

za želdec
iz lekarne
B. FRAGNERJA v Pragi
je že več kakor 30 let občno znano domače
zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospe-
šujočega in mlo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli anabalaže imajo
zraven stojič postavno depo-
novano varstveno znamko.

(1700-4) Glavna zaloga:
Lekarna B. Fragnerja pri „črnem orlu“
Praga, na Mali Strani, ogelj Spornjeve ulice.
Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 10 kr. več.
Po pošti razpošilja se vsak dan.
Zaloge v avstro-ogerskih lekarnah.

V prodajalnico za obleke

želi vstopiti 18letna gospodična, večša slovenskega in nem-
škega jezika pisanja in čitanja, dobro izurjena v šivanju in
nekoliko tudi v trgovini. — Več pove upravnistvo „Sloven-
skega Naroda“. (1917-3)

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prezema se opreme zaneveste.
(316-48) Ustanovljeno leta 1870.
Cena in blago brez konkurence!

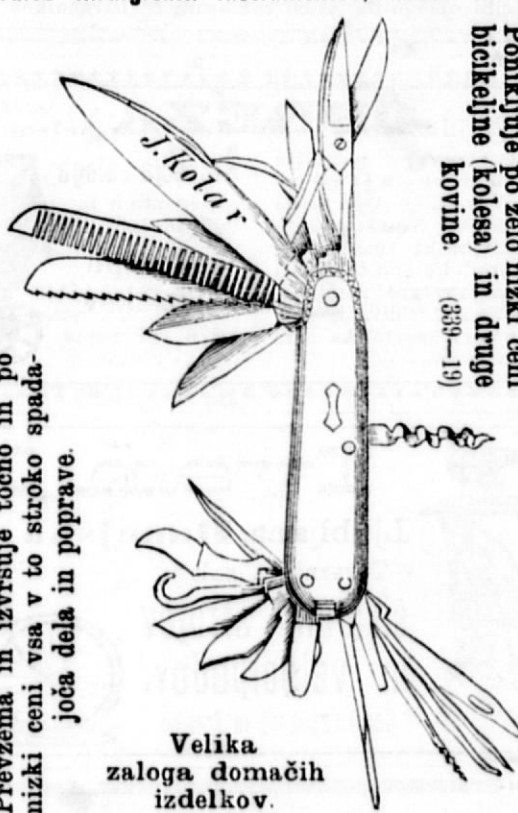
Prezema se opreme za novorojence.
Ceniti v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku
se na zahtevanje pošiljamo prosto pošiljajo.

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči trdka
C. J. Hamann v Ljubljani
zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovalšč in uni-
formovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

JOS. KOLAR

izdelovalec kirurških instrumentov, nožev in orožja

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 6

Ponikuje po zelo nizki ceni
bickelne (kolesa) in druge
kovine. (339-19)
Velika
zaloga domačih
izdelkov.

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo bogato zalogo
najfinjših britev, žepnih in družini nožev,
škarij za krojače, šivilje in manufakturi-
ste ter vsakovrstnega vrtnarskega orodja.

Svarilo!

S tem se svari vsakteri, naj mladoletnemu
bolehnemu **Adolfu Grilo-u**, ki je od
svojih starišev z vsem popolnoma preskrbljen, ni-
česar ne posojuje ter od njega ničesar ne kupuje
ali v zastavo vzprejema. (1937)

V Ljubljani, dne 15. februarja 1896.

Postranski zaslužek

150-200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst,
ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk.
— Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-
Gesellschaft Adler & Comp. Budapest“. 1927-1)

Ustanovljena 1. 1874.

Loreno Zdešar

na Glincah pri Ljubljani

priporoča svoje mnogovrstno (1910)

domače žganje

iz vsakovrstnega sadja, slivovec 12 let star in brinjevec
iz istrskega in dalmatinskega brinja. Borovničovec iz
črnih jagod po 1 gld. 10 kr. liter. Vse čisto naravno v
svoji lastni žganjarnici kuhano blago.

Francoski cognac butelja 1/10 litra 1 gld. 85 kr.
Vse navedeno po najnižjih cenah.

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika **dr. Šipek-a**.
Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha
že več let avtoritete, ker odpravi vsako priro-
jeno gluhost, uklanja takoj slab posluš,
ušesni tok in vsako ušesno bolezen; do-
biva se proti dopušiljavi gld. 1.70 v vsej Avstro-
Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v
lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni
g. Ant. Kögla in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje
pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Christofletti-ju
v Gorici; glavna zaloga: c. kr. stara vojna lekarna
na Dunaji F. Pleban-a na Štefanovem trgu št. 8 —
Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim
napisom: c. in kr. sekund. zdravnik **dr. Šipek na
Dunaji**. (1873-2)

Schicht's
patentovano **miló**

(1788-9)

z znamko „labud“ je naj-
boljše vseh mil.

Naznanilo.

Udano podpisani

umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani

priporoča p. n. občinstvu in častitim odjemateljem
svoje bogato zalogo
zelenadnih, travnih in cvet-
ličnih semen.

Priporoča se za izdelovanje

šopkov in vencev

s trakovi in napisi ali brez njih.

Nadalje priporoča mnogovrstne rastline za
nove vrte, kakor tudi mnogovrstne rastline
in cvetlice v loncih.

Vse v njegovo stroko spadajoče stvari se
po najnižjih cenah in po najnovejši faconi
hitro izvrše.

Za mnogobrojna naročila prosi

z velespoštovanjem

(1762-6)

Alojzij Korsika.

Učenec

zmožen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi:
se tu takoj vzprejme.

